

GRAU EN MITJANS AUDIOVISUALS

104124 - IL·LUMINACIÓ

Informació general

- Tipus d'assignatura : Obligatòria
- Coordinador : Rafael Suárez Gómez
- Curs: Primer
- Trimestre: Segon
- Crèdits: 4
- Professorat:
 - Cristòfol Casanovas Casanovas <ccasanovas@tecnocampus.cat>
 - Lluís De Sola Llovet <ldesola@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català

Professor: Cristòfol Casanovas (teoria i pràctiques), Lluís de Solà (pràctiques)

Competències que es treballen

Específica

- E5_Dissenyar i realitzar un producte audiovisual (format per imatges fixes o en moviment), atenent tant als seus aspectes tècnics com artístics, en tots els seus components
- E8_Dissenyar les necessitats d'il·luminació d'un espai en funció de les seves característiques i de l'objectiu final del producte a gravar, fotografia o vídeo
- E10_Aplicar processos, mètodes i tècniques per a desenvolupar la creativitat i la innovació en la realització audiovisual, en el desenvolupament multimèdia i en la programació de videojocs

Bàsiques i Generals

- G1_ Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en la seva àrea d'estudi que parteixin de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, amb el suport de llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- G3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis per incloure una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

Transversal

- T2_ Que els estudiants tinguin capacitat per treballar com a membres d'un equip interdisciplinari ja sigui com a un membre més, o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles

Descripció

L'assignatura està orientada a la sensibilització en la il·luminació, en la utilització de la llum amb la finalitat de fer imatges més elaborades o construïdes.

Es realitza durant el primer curs del Grau en Mitjans Audiovisuals de manera que, posteriorment, l'alumne disposi d'una formació prèvia que el permeti utilitzar les eines fotogràfiques i filmiques amb més coneixement, amb el recurs bàsic de la llum i la il·luminació com a element estructurant.

Té contingut teòric i pràctic, sent la història i l'anàlisi les eines transversals utilitzades durant la impartició d'aquesta matèria.

Aquesta assignatura disposa de recursos metodològics i digitals per fer possible la seva continuïtat en modalitat no presencial en el cas de ser necessari per motius relacionats amb la Covid-19. D'aquesta forma s'assegurarà l'assoliment dels mateixos coneixements i competències que s'especifiquen en aquest pla docent.

Resultats d'aprenentatge

En acabar l'assignatura l'estudiant ha de ser capaç de:

RA1-Conèixer les propietats de la llum de manera pràctica. Conèixer el funcionament de l'ull.(Competències G1, G3, E5, E8)

RA2- Analitzar la il·luminació de qualsevol imatge. Estar sensibilitzat amb la il·luminació de qualsevol suport d'imatges, des de la pintura, fotografia i imatge en moviment.(Competències G1, E10, E8)

RA3 - Utilitzar correctament els principis bàsics de la il·luminació i l'esquema bàsic d'il·luminació.(Competències E5, E8,E10)

RA4- Ser capaç d'il·luminar i crear ambients amb un set reduït de tres focus, i en el plató de la Universitat.(Competències E5, E8,E10)

RA5- Conèixer els diferents il·luminants presents en el mercat i els manuals d'ús dels fabricants de il·luminants.(Competències E5, E8,G3)

RA6- Saber utilitzar bé els filtres. (Competències E5, E8,E10)

RA7- Conèixer de forma bàsica l'evolució històrica de l'ús de la il·luminació artificial en el cinema. (Competències G1, E8, CT2)

RA8- Conèixer diferents estils d'il·luminació cinematogràfics.(Competències G1, E8, CT2)

RA9- Conèixer les possibilitats d'il·luminació espectacular i escènica. Usos artístics de la llum.. (Competències G1, E8, CT2)

RA10- Utilitzar les tècniques d'il·luminació d'interiors, exteriors, per determinar i controlar la qualitat expressiva, formal i tècnica.(Competències G3, E5, E8, CT2)

Resultats d'aprenentatge complementaris:

RAC1- Aportar, a través de la il·luminació, un valor afegit important a les imatges que realitzi.(Competències CT2, E5)

Metodologia de treball

La formació està estructurada en diferents continguts: teòrics, tècnics, històrics i d'analítics.

Les sessions de l'assignatura es divideixen en sessions teòriques (2h setmanals) i pràctiques de laboratori (2h setmanals).

A més, l'assignatura preveu la realització d'exercicis en el temps destinat a l'aprenentatge autònom per part dels / les estudiants.

Metodologies en les **classes teòriques**:

- Sessions de classe expositives basades en l'explicació del / de la professor / a.
- Càpsules de vídeo.
- Anàlisi d'imatges i fragments de pel·lícules clàssiques i modernes.

Metodologies en les **classes pràctiques** :

- Sessions expositives on el professor explica el funcionament dels diferents materials d'il·luminació que l'alumne pot disposar.
- Classes on els alumnes realitzen imatges (fotografia o vídeo) segons enunciats relacionats amb el nivell teòric impartit. L'alumne aplica els conceptes explicats en les classes, així com la seva capacitat analítica.
- En algunes pràctiques els alumnes presenten un treball individual o en grup sobre el contingut impartit. Puntuables.
- Realització de treballs individuals i en grup (durant l'aprenentatge autònom).
- No obstant això, en funció de les necessitats de la sessió, algunes metodologies es pot combinar.

Aquest curs, a causa de la situació generada per la COVID, algunes de les sessions de grup gran es faran en format híbrid: presencial i en línia (via streaming). Això permetrà que els estudiants puguin anar rotativament a les classes presencials, respectant el màxim d'estudiants per aula que imposen les mesures de distanciament. Quan no els toqui sessió presencial podran seguir la classe en línia des de casa.

Pel que fa a les sessions de pràctiques a espais més reduïts (com laboratoris, estudis o plató), si s'escau es treballarà simultàniament en diversos espais per tal de garantir que es compleixen les condicions establertes pels protocols de seguretat.

Continguts

Impartició transversal segons els diferents temes següents:

TEÒRICS

Fisiologia de l'ull i física de la llum.

Principis de la il·luminació: Propietats controlables: Qualitat, quantitat, direcció, temperatura de color.

Esquema bàsic d'il·luminació.

Filtratge de la llum. El color: principals i secundaris.

Introducció a la psicologia del color.

Unitats de mesura de la llum. Candeles i lux. Conversions

TÈCNICS

Tipus d'il·luminants. Fresnels. HMI. Arcs. Pantalles de llum freda.

Il·luminació al plató. Material de plató.

La figura del director de fotografia. Evolució històrica.

HISTÒRIA

Història de la il·luminació en el cine. Inicis.

Pel·lícules rellevants en la evolució de la il·luminació en el cine.

Introducció a la figura del director de fotografia. Evolució històrica.

ANÀLISI

Sensibilització a les representacions en imatges: El retrat en la pintura.

Anàlisi de reportatges i documentals.

Anàlisis de videoclips musicals.

Activitats d'aprenentatge

Estan dividides en :

1 Avaluació continuada (60%)

2 Examen (40%)

1 Avaluació continuada

1.1 Pràctiques de laboratori (20%) :

En les 9 sessions de pràctiques estan programades diferents activitats orientades al coneixement i ús del diferent material en il·luminació de Tecnocampus així com a l'anàlisi, recerca i reflexió per part dels / les estudiants a partir dels continguts impartits en les sessions de teoria, facilitant també la seva capacitat per a la realització de treballs i exercicis posteriors.

Les pràctiques són de realització obligatòria i comporten entregues de síntesi i recerca relacionada sobre els coneixements adquirits en les diferents sessions.

La puntuació d'aquest apartat és de 2 punts, 20 % de la nota, distribuïts en diferents treballs , l'enunciat del quals s'anirà facilitant durant el curs. **Cal d'una presència mínima al 80% del temps per optar a una puntuació en la avaluació contínua.**

Material de suport:

- Plató.
- Càmeres fotogràfiques.
- Equips de llum contínua

Objectius específics:

- Consolidar els coneixements en il·luminació.
- Construir ambients utilitzant la il·luminació.

Relacionats amb els resultats d'aprenentatge: RA5, RA6, RA 7/8, RA 9/10, RA11, RAC1

1.2 Treballs autònoms (40%):

1.2.1.Realització de treballs sobre suport fotogràfic a partir d'enunciats fets pel professor. **(15%)**. Aplicació dels coneixements impartits a classe. Realitzats en el temps d'aprenentatge autònom dels / les estudiants.

Material de suport:

- Enunciat de l'activitat.
- Maletes d'il·luminació.
- Plató
- Càmeres fotogràfiques

Objectius específics:

- Consolidar els coneixements en il·luminació, de manera autònoma.
- Saber analitzar imatges preexistents i refer-les utilitzant la il·luminació, de manera autònoma.

Relacionats amb els resultats d'aprenentatge: RA1, RA3, RA 4, RA6, RAC1

1.2.2 Vídeo Final **(25%)**:

Treball en grup. Realitzat en el temps d'aprenentatge autònom dels / les estudiants. Amb presentació en temps de classe.

Descripció

El alumnes realitzen, en grups reduïts, un vídeo, on utilitzen la il·luminació artificial i els seus coneixements adquirits en la matèria.

Material de suport:

- Enunciat de l'activitat.
- Maletes d'il·luminació.
- Plató

Objectius específics:

- Reconèixer i aplicar continguts impartits a classe.
- Aplicar els seus coneixements tècnics i capacitat creativa en el treball.

Relacionat amb resultats d'aprenentatge: RA1, RA 2, RA3, RA 4, RA5,RAC1

2 Examen (40%):

Treball individual. Realitzat a classe segons calendari.

Exercici que pot contenir proves metodològicament diferents (test tècnic, desenvolupament de temes relacionats amb l'assignatura i anàlisi d'imatges). Avalua l'assimilació dels continguts impartits i exercitats en l'assignatura, tant en les classes de teoria com en les pràctiques.

Material de suport:

- enunciat de l'activitat

Objectius específics:

- mostrar el grau d'adquisició dels continguts impartits en l'assignatura

Relacionat amb resultats d'aprenentatge RA1, RA5, RA6, RA7, RA 8, RA 9,RA10

En cas de confinament s'aplicaran els següents canvis:

Activitat 1.1 : Pràctiques de laboratori. Seran substituïdes per treballs individuals de recerca i anàlisi.

Activitat 1.2: Al ser treballs fora d'hores lectives s'adaptaran els enunciats a la situació requerida, i a les eines disponibles per cada alumne.

Activitat 1.2.2: Al ser un treball en grup s'adaptarà a la situació de confinament.

Activitat 2: L'examen serà no presencial.

Sistema d'avaluació

- **Avaluació continuada (60 %)**, distribuït de la següent manera:

- Pràctiques de laboratori (d'obligada realització) i treballs associats: 20 %
- Treball autònom (15%)
- Vídeo Final (25%)

- **Examen final (40%):**

Examen, 4 punts sobre la nota final.

Per accedir a aquesta ponderació és imprescindible haver assolit una mitjana de 5 tant en l'avaluació continuada com en l'examen final. Si, el/la estudiant té una mitjana menor, en una de les parts, no accedeix a aquesta ponderació i suspèn amb la nota de la part suspesa.

La part d'avaluació continuada no és recuperable.

La part d'examen és recuperable en l'Examen de recuperació. **Per accedir al càlcul ponderat de la nota és necessari aconseguir una nota de 5 en la recuperació.**

Els enunciats dels diferents exercicis s'aniran proporcionant al llarg del curs.

La detecció de plagi en algun dels exercicis suposa una qualificació automàtica de zero, amb independència d'altres processos o accions que es poguessin emprendre.

La part d'examen és recuperable en l'Examen de recuperació. Per accedir al càlcul ponderat de la nota és necessari aconseguir una nota de 5 en la recuperació.

Els enunciats dels diferents exercicis s'aniran proporcionant al llarg del curs.

La detecció de plagi en algun dels exercicis suposa una qualificació automàtica de zero, amb independència d'altres processos o accions que es poguessin emprendre.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Millerson, Gerald. 1994 "Iluminación para video y cine". IORTV.
- Dennis Shaeffer / Larry Salvato. 1992. "Maestros de la luz.Conversaciones con directores de fotografía." PLOT.
- Brown, Blain 1998." Iluminación para cine y televisión". Autor-Editor.
- Casanovas, Cristòfol. 2016. "Apunts del professor" . S'aniran entregant a mesura que avanci el temari. Mataró.
- Moreno, J Carlos / Linares, Cesar. Iluminación (Cuadernos de iluminación escénica). 6.Ed Ñaque, ISBN ISBN 84-89987-07-
- Revault D'Allonnes, Fabrice. 2008." La luz en el cine".Catedra.

Complementaris

Bibliografies

- Tanizaki, Junichiro.2011 "Elogio de la Sombra". Siruela.
- Almendros, Néstor. 1983 "Días de una cámara". Seix Barral.
- Carlos F. Heredero. 1994. "El lenguaje de la luz. Entrevistas con directores de fotografía del cine español" Universidad Alcalá de Henares.
- Loiseleux, Jacques. 2005."La luz en el cine".Paidós.